

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ 225/1989

Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα

(Φ.Ε.Κ. 106/A/2-5-1989)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Σύμφωνα με:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 36 και της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Ν. 1568/85 "Υγιεινή και Ασφάλεια των εργαζομένων" (ΦΕΚ 177/A/18.10.85).
2. Την από 17/28.6.88 κατ. άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 1568/1985 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.
3. Την με αριθμό 779/88 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας.

Με πρόταση των Υπουργών Εργασίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Επί εργασιών κατασκευής, επισκευής, προσθήκης, μετατροπής, συντήρησης και εξοπλισμού τεχνικών έργων που βρίσκονται εξ ολοκλήρου κάτω από την επιφάνεια της γης (π.χ. σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας), καθώς επίσης και σε εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης εργοταξιακών έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του παρόντος διατάγματος, πέραν των διατάξεων των:
  - α) Π.Δ.778/80 "Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών" (ΦΕΚ 193/A/26.8.80).
  - β) Π.Δ.1073/81 "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού" (ΦΕΚ 260/ A/ 16.9.81).
  - γ) Ν.1396/83 "Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφάλειας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα για τα ιδιωτικά μόνον υπόγεια έργα" (ΦΕΚ 126/ A/ 15. 9. 83).
  - δ) Ν.1430/84 "Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά τις διατάξεις ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία και ρύθμιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση μ. αυτή" (ΦΕΚ 49/A/18.4.1984).

- Βαλβίδα ασφαλείας, ρυθμισμένη για λειτουργία σε πίεση ελαφρά ανώτερη από την μείωση της πίεσης για την περίπτωση ανωμαλίας λειτουργίας της.
  - Φίλτρο που να συγκρατεί αποτελεσματικά τα κατάλοιπα που δημιουργούνται στους σωλήνες τα λάδια, το νερό και τους βλαβερούς ατμούς.
- η) Η ελάχιστη απαιτούμενη ποσότητα αέρα είναι 120 LTS / MIN / PERS (120 / λίτρα / λεπτό / άτομο) και η πίεση στο σωλήνα τουλάχιστον 0,35 kg/cm² (κιλά / τ. εκατ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

Οργάνωση για πρόληψη επαγγελματικού κινδύνου

Άρθρο26

Μελέτη μέτρων υγιεινής και ασφάλειας (ΜΜΥΑ)

1. Ο κύριος του έργου είναι υποχρεωμένος πριν από την ανάθεση εκτέλεσης ολοκλήρου του έργου σε εργολάβο να θέσει σαν συμβατικό όρο την υποχρέωση του εργολάβου να συντάξει μελέτη μέτρων υγιεινής και ασφάλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος π. διατάγματος.

Η τυχόν παράλειψη στα συμβατικά τεύχη πρόβλεψης για υποχρέωση του εργολάβου να συντάξει ΜΜΥΑ δεν απαλλάσσει αυτόν από την υποχρέωση αυτή.

2. Ο εργολάβος υποχρεούται να συντάξει την ΜΜΥΑ μέσα σε 30 ημέρες από την υπογραφή της σύμβασής του και πάντως πριν από την έναρξη των εργασιών και να την υποβάλλει στον κύριο του έργου καθώς και στην Επιθεώρηση Εργασίας.
3. Η ΜΜΥΑ πρέπει να περιέχει πρόβλεψη των γενικών κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, αλλά και των κινδύνων κατά φάση εκτέλεσης του έργου, καθώς και τα απαιτούμενα μέτρα για την αποτροπή τους.
4. Πριν την έναρξη κάθε φάσης εξετάζεται η επάρκεια της ΜΜΥΑ σύμφωνα με το εδάφιο (ε) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος π. διατάγματος. Σε περίπτωση τροποποίησής της, η τροποποιημένη ΜΜΥΑ υποβάλλεται πάλι στον κύριο του έργου και στην Επιθεώρηση Εργασίας.
5. Στη μελέτη Μέτρων Υγιεινής και Ασφάλειας πρέπει να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία τουλάχιστον:
  - Ανάλυση πορείας κατασκευής σε φάσεις.
  - Ανάλυση μεθόδων εργασίας κατά φάση.
  - Ανάλυση μεθόδων υποσύλωσης και αντιστηρίξεων.
  - Χάραξη των διαδρόμων κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων.
  - Τρόπος προσπέλασης στο εργοτάξιο και στους χώρους εργασίας.
  - Σχέδιο αντιμετώπισης καταστάσεων ανάγκης σύμφωνα με το άρθρο 28 του διατάγματος αυτού.

- Καθορισμός οδών διαφυγής και εξόδων κινδύνων.
- Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' Βοηθειών.
- Μελέτη αερισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ'.
- Μελέτη φωτισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19.
- Χωροθέτηση των αποθηκών ευφλέκτων και εκρηκτικών υλών.
- Αντίγραφα των συμβάσεων ανάθεσης καθηκόντων σε γιατρό εργασίας και τεχνικό ασφάλειας όπου αυτοί από τον Ν. 1568/85 απαιτούνται.

Άρθρο 27

Σχέδιο υγιεινής και ασφάλειας (ΣΥΑ)

1. Ο κάθε επιμέρους υπεργολάβος έχει την υποχρέωση να συντάξει Σχέδιο Υγιεινής και Ασφάλειας για το τμήμα του τεχνικού έργου που έχει αναλάβει να εκτελέσει.
2. Το ΣΥΑ υποβάλλεται από τον υπεργολάβο στον εργολάβο και υπεργολάβο ολόκληρου του έργου και αν δεν υπάρχουν αυτοί στον κύριο του έργου πριν την έναρξη των εργασιών στο συγκεκριμένο τμήμα.
3. Το ΣΥΑ κοινοποιείται στον τεχνικό ασφάλειας, το γιατρό εργασίας και τα μέλη των ΕΥΑΕ και γίνεται αντικείμενο εξέτασης σύμφωνα με τα εδάφια (δ) και (ε) της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος.
4. Το Σχέδιο Υγιεινής και Ασφάλειας πρέπει να περιέχει με τρόπο σαφή όλα τα συγκεκριμένα μέτρα που θα ληφθούν κατά την εκτέλεση του τμήματος του έργου για την αποτροπή του επαγγελματικού κινδύνου καθώς και τα χρησιμοποιούμενα μέσα και υλικά και μέθοδοι κατασκευής και εργασίας.
5. Στο ΣΥΑ πρέπει να περιλαμβάνονται εκτός των άλλων και τα ακόλουθα στοιχεία:
  - Μέτρα αποτροπής των κινδύνων που προέρχονται από μηχανήματα, εργαλεία, συσκευές, υλικά, μεθόδους εργασίας και εγκαταστάσεις.
  - Μέτρα αποτροπής επικίνδυνων καταστάσεων όπως π.χ. αποκόλλησης επισφαλών όγκων εδάφους.
  - Μέτρα συλλογικής και ατομικής προστασίας.
  - Τρόπος ελέγχου της εφαρμογής των μέτρων.
  - Διαδικασία συντήρησης εξοπλισμού και εγκαταστάσεων.